

A. Kralj

Flores

III. Letnik

Fest, svečana.

II. Štampilha.

V. Lopice.

1.

Quibhle se cvetlice,
hladean je bil veier
ca v lopice ramiljal
som se v minole dni.

Na mestu sem je bilo -
oh, beži mi spomin! - - -
Tahnat imel som vero
sedej je nimenam več. -

2.

Ah, bil je lep veier ...
mudice so mi gljale
in sapice sramljale -
ah, bil je lep veier.

In jaz som bil vesel -
življnje mi je hleto
in upi ra upi rodilo
in jaz som bil vesel.

Pa uporn up je slab -
življnje ni življnje
prebitko je življnje -
ra uporn up je slab.

Tekomit.

In luči v temo...
 Pisal Aleksej Petrovič.

Dalje.

Helena je bila najstarejša hči pravej plemenitega kmeta Pi, terja na štajersko-koroški meji. Ko je odrasla, si je morala sama služiti kruh. Šla je v mesto M--- in takoj dobila službo za hišno v nekem restavrantu.

Živa in hitra navdajala je vsa hišna uselostjo ter se baje ravno tako priključila vsakemu.

Da komu ne bi ugajala tekočeka ženih žii, kodrastih las in belih zob, za kar bi jo marsikatera dama današnjih salonov raj vidala. Tako je prišlo, da se je zaljubil v njo in kmalu vzel za svojo ženo.

Koral sem torej zapustiti ta kraj, ako nisem hotel doživeti namote in - poraza; kajti vsak dan so prihajala pisma. Bil sem tega že sit in tihoma, no da bi povedal kaj o tem svoji soprogi, kar sem se bal in se nisem upal, sem izginil iz mesta M--- pobravši se nekoliko denarja ter se odločil, da idem iskat sreče čez morje v Ameriko in da podjsem po tem penere soprogi, da pride za menoj. Za denarje, ki sem jih imal še, sem znal napraviti, in ves moj up je šel po vodi, ko nisem imel nobenega belica več v žepu. Klatil in potepal sem se okoli in tudi - bradel. Takrat je bila ravno jesen. Za rimo mi ni bilo treba srbeti; kajti postorbeli so že drugi gospodje rame, ter me prežirli prvičkrat štiri meseci rastonj!

Polnik je umolknil apuščale so ga moči. Poprosil je zdravniške vode, ki mu jo je dal takoj, pridignivši mu glavo. Lelo se je skrčilo klniku v gube. Pi so se obračale grozno; ves se je tresel.

V

„Ein freies Leben führen wir
 Der Wald ist unser Nachbarn.“
 Schiller.

„Minuta je jese, in po rimi je prišla ropet žuber spromlad. - Spomin v v soprogo Heleno in sinika Fran, seta mi je že davno ug. mit v orec. - Tudi jak sem navadno

lahkrat oživel, veselil sem se življenja v hladni kosti; bil sem svo-
boden - - - -

„ — Brez —, to je bilo življenje - - - -

„ Jedva sem čakal, da sem mogel zapustiti one ra-
duhle, temne in smrdljive sobe - - -, kjer sem prebil ve-
čino časa svojega življenja. Pa kaj! saj sem bil že tako i-
tako navajen; ljube mi je bilo tu nego v najboljši družbi
odličnih mož. Saj sem imel tudi tukaj družbo, da celo
veselo - - - -

„ Ljudje vsake vrste in različne starosti, mladeniči,
sivi stariki so se zbirali tukaj, dasi nejevoljno, kakor so
zahajali za časa Romula izmeči človeške družbe v njegovo na-
vo mesto.

„ Tu je bil mladenič, ki ni hotel delati, rabil je
baje kakor jax v svoji mladosti in dospel semkaj, tam si,
vi starec, ki se je ponašal, kakor, da bi bil najbolj ne-
dolžen med vsemi, dočim je bil velik krovok, ter rad ro-
pal in kradel. Tu in tam sem zapazil viasik tudi neke-
ga krepkega mladeniča, ki je nosil številko dvajset - - - -

„ Dasi tako različni, smo bili vendar zelo prijat-
ni, ter si kratkocasiili svoje zasluže. Kakor so bili najpravi-
nejši stanovi zastopani tukaj, tako je tudi vsak znal več
ali manj dobrega in slabega; pa vendar do resnega prič-
kanja ni prišlo nikoli.

„ Prišel sem ropet in teh raduhlih sob in železne og-
raje pod milo nebo. To bo ropet lepó, sem si mislil - - - -
Često sem pa želel v ta kraj naraj, kjer sem preživel
svoja leta med tednim ridovjem. Navadno pa ni trajalo
dolgo, in bil sem ropet pri svojih za pet, šest sedem let - - -

„ Postaral sem se, moč pa so vedno več pisale
in me zapuščale. Na smrt nisem mislil nikdar, kaj ta,
kega se mi ni vcepilo v glavo nikdar. Saj človek, ki je
prebil svoje življenje v ječi, kjer je bil prisiljen delati, pora-
bi smrt, porabi — Boga; vsak misli le nase! - - - -

*

*

*

„Minulo je sedem let in prišel je čas svobode.

„— Zopet svoboden?! — — — —

„— Trrr — brrr — kaj naj počnem na zimo? Rad bi ostal še saj urez zimo in ostal bi tudi, da ni umel stariček, ki je ubil nedolinega otroka, da je moral krasti. Takoj, ko sem prišel semkaj, se mi je zelo prikučilo in odlej sva si bila zvesta prijatelja, dasi sem ga tu in tam zopet razpustil, kajti svoboden sem bil zopet. Njega mu sem se tudi zatekel po svet, in vedno mi je svetoval pravo, a jaz sem ga tudi zvesto slušal. Bil sem mu zelo udan in ostal sem mu zvest do groba — — — —

„Saj tudi med najslabšimi ljudmi, med izmeiki iloveške družbe, obstoji prijateljstvo.

„To se je dalo tudi tu oparovati posebno; v svobodnih urah so se zbirali, dva, tri ali celo več. Doim so si bili udani, so vedno kratli še — tudi drugemu, kar pa ni nobeden zameril. Mnogokrat so se tudi pričkali, in prišlo je tudi do spopada, ali straže so jih takoj razpršile, kakor pomladansko solnce meglo.

„Zgubil sem torej svojega prijatelja, in takrat sem si prvičrat želel smrti; sit sem bil iz življenja, svojo usodo in nergodo sem iz davno ispil do dna kupice — — — —

„Pred leti sem se potepal po hostah navadno, takoj, ko sem bil svoboden, ter pomagat na tihoto, kak nositi urez mejo; za kar sem bil izvesten. Tu in tam sem tudi kje kaj ukradel, in „jebljatnji so mi bili še za petami, hot pes za rajcem. Zato sem se takrat navadno klatil po hostah ter se skuival ovcini, kom; in kadar nisem hotel, niso mi prišli tudi do živca, anal sem jih prekaniti.

„Tako se je godilo spomladi in po leti, v jeseni sem pa rad pohajal ovcine vrte, ter tukaj vrel, kakor „jebljatnji“ svoj delež.

(Pride še)

Otac i kći
 Spisao D. R.
 (Završetak.)

"Pa ondje," odgovori joj otac, "samo ćemo li ondje naša dobra prenočišta?"

"Ali ne," reče Mara, "morati ćemo noć provesti na vruć pod vedrim nebom."

Ali niti ne imamo ni k'oja riec', k'o... na noćle k'o... ko bojnici na stca. Misleći da imaju mnogo novaca sa sobom, ubiju ga, vuc i stčevu truplo zasuli su kamenjem, onda pobjegoh, e da bi našli novaca u otca, jer imala je kći novac, koja je došla prestrašena u vora i pobjegla, kad su navalili razbojnici na stca.

Ona utiče k' prvoj kući, na koju se namjeri i pokuca na vratima. Nije trebala kucati dugo, jer joj otvori namah neka visoka žena. Mara ne progovori ništa, već uvidje u kuću, sjede na bližnju stolicu, zaplače gorko i urdiše duboko. Žena otvori međjutim vrata.

"Što je," zapita ju ova, "što se je dogodilo u toj noćnoj dobi, da si tako zaplakana?" Mara joj ispričavjeđe sve, što se joj je pripetilo na putu. Žena stala ju miriti, dade joj jesti i piti, ali Mara ne htjede ni okusiti.

"Imate li možda kod sebe novaca?" zapita ju dalje žena.

"Imadem" odgovori Mara.

"Pa onda dajte amo meni novac, da vam ga sakranim do sutra."

Mara pouzdajući se u nju, dade joj ga, te ju zajedno zamoli, da bi joj dala koju sobu, gdje bi spavala. Žena ju povede dragovoljno u bližnju sobu, pripravi joj postelju, poručivši je, te ode po poslu.

Ali Marija nemogaše zatvoriti oka.

Malo zatim računje Mara ležeć na postelji ko bez svijesti koracati prema kući nekoliko muševa. Kad ih je čula žena, reče im namah: "Došli su mi navci sami u kući."

Zatim im ispričajedi sve o onoj djevojci. Kad račuje Mara u svojoj sobi te riječi, domisli se namah da su ovo oni muševci, koji su joj ubili oca.

Vođa tatava reče tada: „Oca smo ubili, isto tako moramo i kćer!“

„Ali kako?“ oglašasi se drugi.

„Sutra ću ranim jutrom,“ reče žena nalovčiti peć, pa ćemo ju u nju baciti.“

„Tako je pravo,“ uzviknu svi.

Brže bolje ustane Mara kad svih radnjih riječi iz postelje i ne promisli, jeli visoko ili nisko, skoči kroz prozor pred kuću i stane bježati. Čielu noć tumara po šumi----

IV.

Ranim jutrom namjeri se Mara na nekog ovčarika. Ovaj joj ispričajedi, šta stane, te ju zapita, kako može doći u sve krajeve. Ona mu razloži, što se je dogodilo. Ovčarik razvriđa i u kratko sabra se na tom mjestu šest ovčarika. Na pitanje ovčarika, gdje se nalaze tatavi, poveri h djevojka kroz šumu k onoj kući, iz koje je polje za kroz prozor.

Paš je ona žena palila peć - kad zagleda na jednom šest ovčarika, a pred ovimi poznatu joj djevojku. Hoće se ču' aše tomu----

„Zašto palite peć? zapita ju jedan između ovčarika.“

„Peć ću kući,“ odgovi žena.

„Ovaj kući ovdje,“ oglašasi se drugi ovčarik kažeći s patom na u vojku. Žena se jako prestraši, te htjede pobjeći, ali ju ovčarici uhvatiše namah; onda odu u kuću, poveri sve tatave, te stidju s njima.

Brzo se razviri ta vijest po cijeloj srednjoj Tetri, a od tada se nije čulo više o tatavima, jer su se bježali ovčarici, kojih je bilo u onim krajevima radi prevelikih kraja uvijek velik broj. I poslje se stvorila rječavnica, su se veoma promijenili odnošaji svih krajeva.

98
Pred Tegelovim spomenikom u Puli.

1.

Strahopočitanyom kipi veliki
Hedam se narod menam udičuci
Ka nebemik stojš, raenoliki
Koj kom bivajuc na zemlji dade
Povoda, da si bez smutno ime
Dobi, koji nikada kuzuci
To u zvierde narod ne propade
Tic' se uvijek svaki dicit njime.

2.

Nasa zvierda si junače slavni
I bez smutni dokle bude sojta,
Kojom se spominju da si slavni,
Kada ti božanski se proslavi
U groznome boju tam kraj Kia.
Kud ti toj ozbiljni pogled lieta?
Po moru! -- gdje vjicnost tvojoj slavi
Nasta, ko glas nikad se ne stiča.

3.

Pucko mora gleda oko tvoje,
Kao da bi tamo šta tračilo;
Tam pogledu vraćat prijeti sojta --
Locijem stojš raista skomut
Lutan puka morskom dušmaninu,
Koj brodolje požareno bilo
Od Febe, koj' bježo je zablenu --
Dikat ve' u nas ga miso minus.

A. Kalac Slavjanovsky.

Tu u svijetu.

1.

Lijet u krasnom perivoju
Jedan svate mili;

199
Luu, kačuc' snarčest svoju
Mojemu omili.

2.

Čau njegovi me ramami,
Dusu mi svoji;
Ljetoost sinu mi u tami
U nebeskoj boji

* * *

Tiko sad se bližajući
Pognuh knjem se doli,
Kad u njemu ten bijući
Me uhode - polih
Tad cvjet svami plačući
I nad njime uadišući

Njeki.

Dobrotnik u spomin.

Spisal Kapobiki.

Imatobolam ja luial na postelji, a vendar so ga podeli in hiše.
Več nego 25 let je stalno vodil izučene mu ovčice kot izpnik in niholi ni
storil komu kaj slabega.

A starost in druge neugode so ga potile in ga vrgle na posteljo, in ko
lne ni vstal več.....

Scotaj pa se mora umakniti mlademu gospodu, in niti močje proša
kali, da izlokre v priljubljenem mu izpniču. Ne, širajo ga v drugo stano
vanje, hudočoni ljudje ne poznajo usmiljenja do dobrega starca.

I upnabo vseh svojih moči, ki jih je se imel, je konahal opet na ka
blana in vaškega prevosajjo do kočije. Mi smo pa stali bliže in gleda
li gantjivi primer.....

Nismo mogli kaj, da bi se ne jokali. In kako tudi no, ko smo vendar
izgubili svojega najvrednejšega prijatelja.

Nemaj sem v dobil prve klatice kol poglavar dveh let, sem se pomenal go
spoda izpniča. Uoaha popopoludne sem mu donajal od doma vrečga mleka
in vedno je imela njegova kuharica, ki je bila moja huda toba, v omari skra

njuno kako sladkoro za me.

Prišel je čas, da sem vstopil v vaiko solo. Kako miho sem korakal u no. jo tablico, ki mi je bila vsa in sem jo varoval kot puniro svojega oista.

J. šupnik je puhajal redno poučeval kušičanski način. Pridno je pohvalil in jih obdaroval s podobicami, poredničim pa je radostoval le pogled njegovih oči, da so se pridno poprijeli učenja.

Na šupništem je bil velik sadni vrh, v katerem so rasla različna sadna drevesa. Spomladi smo sislili gredice, na jesen pa nas je obdaroval z rdečimi jabolkami in rumenimi kuškami.

Ta vrh nam je bil najbolj priljubljen. Gospod šupnik je hotel z nami od drevesa do drevesa in nas poučeval o tem in onem, kako se sadi, kako se reže in obruje in kako je sadje. Tukaj smo ušivali drobove, selje in doživeli dokaj mišnih puščav.

Pridno pa je posila na nas kuharica ali šupnik sam in to varaditiga, da nabi imahniki česa v obliki lahkomišelnosti. So je menda hdo sporabil in stegnil roko po prepovedanem, ledaj ni smel tako dolgo nov ut, da ga ni poklical g. šupnik.

Kakoga dne nas pokličejo v šupnišče. Kako smo se oirali po solih, v katero nas je vedla stehla rehoč, da pride g. kmalu.....

"Kaj to z nami," smo se upraševali bojpaljivo, ko se je prikonal gospod s knjigo v roki med vrblmi in nam velal vrti. Nedo bi popisal naše vrtje, ko smo svedeli, da bomo odlej slušili pri ser mati. V ka nam nas je račel poučevali lahoj, kako naj odgovarjamo in kako naj se obratamo pred ollarjem.

Ponosni smo kikli iz šupnišča in kmalu se je uedelo po vsej vasi, da smo povdignjeni v službo ministrantov.

Odlej smo se vrtili dan za dnevom v službi. Dovoljno sta se kar dva brigata za mačno knjigo. Ob lahkih prilikah je odločila le pomirljiva šupnikova beseda, da se ništa naspretnika rgnabita.

Na šupnikov imendan, kakor tudi na novega leta dan smo stli vsičit gospodu, kakor so nas naučili stariši doma. Veselo se nam je odaval tu nas obdaril z obleho, knjigami in hvččnimi ročniki.

Kakor je bil prijatelj mladine, tako je bil tudi poseben ljubitelj pelja. Zato si je nabavil harmonij, da nas je učil narodnih pesnov. Po jureu, Okoh bleiki, Kvarjčki sin in snake prami so bila

kas ich omc so vauin'.

Oni samo kot prijatelj mladine, ampak tudi kot skrbni duhovni oče si je pridobil srca vseh. Kaj je bila moč in tačno vplava in tovara, in če ga ni vedel, aho je bilo veliko njegove pomoči. Je imel, da se prepriča v dušini, ki se je odpravil tja in ni miroval, da misli, niti ni v oljubiti ljubmen.

Drugi je bil, da je bil oče ubogih in stiskanih. Je besedo in gndlo je je ni, kolikor je le mogel in znal, nihtar se ni koval, da je bil pr. d. druga. nca.

A kakor ni dal o nobenemu, da hi se le ve et k me tam vstati, tako je moral tudi on v ilho in v isti ta misico, Huelolmi jix' i so ga duhovali, on pa je brnil svojo čast.

Te iskušnje so le povzročile bolezen, hi jo je nosil u seli oie est mladih let. Takal je utravljal v svojem rajstnem kraju, a niga navel. Tako je kiral oie dni do dne, dobler ni indiknil kot upokojenec, svojo blago dušo.

* * *

On je umrl, a njegov duh je živi in žli v vseh hvalevnikih ljudi. Je punde dan, ko vplamli ta iskra, in potem go, i' obrehovalnem, gorje lebi, hi si prinesel tak raudon v nado vas, da i' celostni strkamo pod svojim javs om.

Ti po "T. T.", dragi prijatelj počivaj v miru!

Putničke sličice.

Pre Kiloš.

(Nastavak)

Dva, rata koi čupnika.

Bijaše pčolo deset rata i eto nas u Gračišću ilite u konyelskoj "Zalignani." Ta konyelska "Zalignana" nije ništa posebna. Nek si misle gospoda čitatelji jednu veliku gomilu nizka saridanik kuća, ili kako kaže Tristan "kokašjak."

Na jednoj stemini stoji nekoliko, svakako manje od pedeset kćeo, od kojih se polovica praznih, i to vam je "la bella Zalignana." Mucarski seljak imenuje ju "gradom."

Ali pustimo to. Ako bi htio za tim ići nebi rešio.

Dakle mi se nudi u pred „gradom“. Tim stupi putnik u mjesto, ili bolje rekuć već pred mjestom poravi ga nije, koliko visokog zidnog zidova. I odmah za tim nekoliko kuća.

Cesta, koja vodi u ~~između~~ ne ide ravno kroz mjesto već samo mimo pa dalje u Tican. Ako će dakle u mjesto mora zapustiti cestu i odmahnuti lijevo.

Kao kakva starinska kula stoji se pred strancom nekakva sgrada. Na prvi pogled ne vidiš prorova već samo nek bi jedan „slavoluk“ kakvog rimskog imperatora. Ili to bi bilo previše za „Galignanu“, jer za „Galignanu“ se je znalo za vrijeme rimskih imperatora jako malo ili ništa najviše. „Kona Galignana“ nema ništa što bi na rimsko doba moglo spominjati, osim neke slike. Ali kakva am je ta slika! Jeručinim za cara Tiberija za „topovima“ naslikan tam je na njoj. Dakle slika ne spada u rimsko ~~već~~ naše doba. Ali „slavoluk“ je moguće karati koji. Mi ni taj slavoluk nema ništa rimskoga na sebi. Izidan iz maloga kamenja, nika, kvog stila i vrhu toga uridana tam je na tom „slavoluku“ zori pomenuta sgrada, na kojoj se na prvi pogled ništa drugoga ne vidi, osim te „rimske starine“. Ali to je samo na prvi pogled. Na drugi pogled ima i nekoliko prorova, samo se mora dignuti oči u vis, ako će se ih vidjeti. Idimo dalje.

Kroz slavoluk hodje se u mjestance. Mi nismo em ništa znamenitijega paduxeti, nego odmah ići pogledati z. župnika. „U školi je“, odgovori nam kuharica na naše pitanje po njim. Hatit će mo se. Idimo ogledat si „Galignanu“ međjutim. Učinismo i to.

„Ali gdje se nalazimo!“ ogłosi se moj drug nakon nekoliko vremena, što smo išli kroz mjesto, „ta to je pravi labirint“. U istom moram priznati, da je tako. Skoprimo tako malo kuća, ipak ne može naći stranac skoro niti ulaze, ako se odvaži u taj „labirint“ ex pratioca.

Ako i nije bilo baš tako, ali nije ni mnogo bolje.

Kao sljepa kokoš lutamo to amo to tam, dok se d-
dijemo napokon pred veliku crkvu. Trata "jače catvoro-
na. Okolo crkve se nije moglo, jer leže baš na koncu
stomine. Ili sa strane razprostira se pred gledaocem
baš lijep vidik: Pod strominom vijuga se cesta redju
malenim meklenimi veduncima. Miš stoli pa krasna
stolica: „pičoniški lug.“ Ovdje vidiš stada goveda, ondje
kakovog konja, malo na dalje sijel niz kosaca, kojih
i kose blistaju u jutrenjem suncu, kao zlato u ognju.
Po, me timi pa žubori slavsko kača, pričajući starinske
piče o Čepić-jeruru, iz kojeg izvire. Tiho žubori svojim
glasom, tiho žubori, i neprijed se preljeva u taj
d'iri i tek je ne stane medju bijegovima. A dalje pred
trbon diže se blagi ista-oki i udar Učka. Turniš li na
Ljru ikom opariš nartrečno Čepić' selo. Turniš li na
de mu pa Pican, koji izgleda baš kao naše Bračičić.

Kratimo se opet natrag kroz lakirint g. župniku.
Baš pred župnom zgradom srećemo se sa g. župnik m.
Kušić nas je već prije poznavao, nije trebalo predstaviti
se, već jednostavno pozdraviti i i njemu stići
u kicu.

(Sljepici)

Sljepik: Pudarjal sam is o prvom listu, da letos opustim dolge dolake
u listu i da porabim prostor najprca druge strani. Nibteni sa se otrinjale
popa ona z monoj, a nektori u vendar ne ugaja to nikakor. Srećda to me
na istuati prav miš. Kateri sem i sloviti program, tako ostane. Gledat bonu
življe i in kapital s amikom, njegovu blato. Vsele bonu i se ten sat al na
u otu si, a d'no in na lano. A to se be jim da nakal, srećci; kagh
is viti koho d, sa drugca. turgim; a ja, ostomom i b'ona so je na
talo. Tam' porie: glej ga. se razamom sa in. Ha, ha to som pa čel, h'n
sem. ne stori' lat' in. ne drugac.

Sljepica: Pudarjal mi sa list. Obe promici sto previc' novine. - Taci Vade
najprca pa vendar end' uob' abudi. - Taci moji, ki pa opii. - Tecomit: do-
postamo povest omo doliti, se pripraviamo. - D. R.: Obe i liti. Vsele nas,
da do nas postarite ovom Urtom pripraviamom. Sactrijuje in v'hoi K'
slomica, slomica! To je glas v'prijedog.... Vi činite mnogo pripraviamu
u oblanjanju, neama i razlike medju, kneti i knomni, i najje ofu havi
i, zaplakan, i. l. d. Poble slom' cu